

PURA: VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN- OG GJERSJØVASSDRAGET

Møtegruppe: Prosjektgruppe PURA

Til stede: Anita Borge, vannområdeleder PURA – AB
Line Lid Brække, Nordre Follo kommune - LLB
Nasser Mohammed for Anne-Bergitte Thinn, Frogn kommune - NM
Trygve Kvarme, Ås kommune – TK
Reidun Isachsen, Nesodden kommune – RI
Terje Laskemoen, Oslo kommune – TL
Arne Ivar Sletnes, Follo landbrukskontor – AIS
Ole Fjeldstad, Akershus fylkeskommune – OF
Natalie Haugan, Statens vegvesen - NH

Forfall: Erik Wetlesen, Akershus bondelag – EW
Håvard Hornnæs, Statsforvalteren i Oslo og Viken, klima- og miljøvernadv.
– HH

Møteleder: Anita Borge

Møtested: Møterom Store salong, Ås kulturhus, Moerveien 1, Ås

Møtetid: 17.12.2024 kl. 09.00 – 12.15 inkl. lunch

Neste møte: 20.03.2025 kl. 09.00 – ca. 12.30 i møterom Store salong, Ås kulturhus

Referent: Anita Borge

Forkortelser i kolonne for "Ansvarlig": Se liste over "Til stede" og "Forfall"

Sak nr.	Tema	Vedtak / oppfølging	Ansv
1	Godkjenning av referat fra møtet 24.10.2024	Det hadde kommet inn kommentarer til sak 4 og 6. Disse ble gjennomgått og referatet var justert. Vedtak: Referatet godkjennes med justeringene og legges ut på web-siden.	AB

2	Vannområdets organisasjon	<p>Endringer:</p> <p><u>Styringsgruppen:</u> Frogn kommune: Morten Senneset Dyrstad, ass. kommunedirektør, sitter inn i gruppen sammen med Georg Smedhus.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p>	AB																								
3	Økonomi	<p>• Forslag til budsjett for PURA 2025</p> <p>AB redegjorde for forslag til budsjett og midlene som var satt av i driftsfond. Rammen for budsjett 2025 er på ca. 4 mill. kr. og er fordelt på de aktuelle postene. Det var ingen kommentarer.</p> <p><u>Vedtak:</u> Forslag til budsjett for PURA 2025 godkjennes og legges frem for styringsgruppen.</p> <p>• Forslag til avviksrapport for PURA 2024</p> <p>AB redegjorde for avviksrapporten. Spørsmål/kommentarer ble besvart.</p> <p><u>Vedtak:</u> Forslag til avviksrapport for PURA 2024 godkjennes og legges frem for styringsgruppen.</p> <p>• Ekstraordinære midler fra Akershus fylkeskommune 2024</p> <p>AB og OF redegjorde for midlene. Det ble listet opp en del aktiviteter midlene var tenkt benyttet til i 2025, disse ligger klart innenfor tiltenkt bruk.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p>	<p>AB</p> <p>OF</p>																								
4	Rullering av regionale vannforvaltningsplaner - status	<p>"<u>Hovedutfordringer for PURA 2024</u>"</p> <p>Det har vært betydelige forsinkelser fra Miljødirektoratet med publisering i Vann-Nett av oppdaterte figurer og tabeller som skulle inn i dokumentet. Disse kom på plass dager etter at vi leverte vår første versjon 16.10.2024. De oppdaterte figurene og tabellene ble tatt inn i vår andre og siste versjon som ble levert vannregionmyndigheten 11.11.2024.</p> <p>"Hovedutfordringer for PURA 2024" er publisert på vår hjemmeside.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p> <p><u>Ny tiltaksanalyse for PURA 2025:</u> En TiltaksAnalyseRedaksjon er rigget med følgende deltakere:</p> <table border="1" data-bbox="592 1637 1305 2063"> <tbody> <tr> <td>Anita Borge</td> <td>PURA</td> </tr> <tr> <td>Knut Bjørnskau</td> <td>PURA</td> </tr> <tr> <td>Leif Simonsen</td> <td>Norconsult</td> </tr> <tr> <td>Bård Kollerud</td> <td>Follo landbrukskontor</td> </tr> <tr> <td>Marit Skjel</td> <td>Ås kommune</td> </tr> <tr> <td>Karoline Dahl Myrstad</td> <td>Ås kommune</td> </tr> <tr> <td>Nasser Mohammed</td> <td>Frogn kommune</td> </tr> <tr> <td>Elise Lyng Monssen</td> <td>Frogn kommune</td> </tr> <tr> <td>Andrea Borge</td> <td>Nesodden kommune</td> </tr> <tr> <td>Helene Meltzer</td> <td>Nesodden kommune</td> </tr> <tr> <td>Line Lid Brække</td> <td>Nordre Follo kommune</td> </tr> <tr> <td>Helge Klevengen</td> <td>Nordre Follo kommune</td> </tr> </tbody> </table>	Anita Borge	PURA	Knut Bjørnskau	PURA	Leif Simonsen	Norconsult	Bård Kollerud	Follo landbrukskontor	Marit Skjel	Ås kommune	Karoline Dahl Myrstad	Ås kommune	Nasser Mohammed	Frogn kommune	Elise Lyng Monssen	Frogn kommune	Andrea Borge	Nesodden kommune	Helene Meltzer	Nesodden kommune	Line Lid Brække	Nordre Follo kommune	Helge Klevengen	Nordre Follo kommune	<p>AB</p> <p>NM</p> <p>LLB</p>
Anita Borge	PURA																										
Knut Bjørnskau	PURA																										
Leif Simonsen	Norconsult																										
Bård Kollerud	Follo landbrukskontor																										
Marit Skjel	Ås kommune																										
Karoline Dahl Myrstad	Ås kommune																										
Nasser Mohammed	Frogn kommune																										
Elise Lyng Monssen	Frogn kommune																										
Andrea Borge	Nesodden kommune																										
Helene Meltzer	Nesodden kommune																										
Line Lid Brække	Nordre Follo kommune																										
Helge Klevengen	Nordre Follo kommune																										

		<p>Det blir oppstartsmøte i TiltaksAnalyseRedaksjonen (TAR) 17.01.2025.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p>	
5	Temagruppene	<p>Gjelder alle temagruppene: For en mer detaljert redegjørelse for sakene: Se referater fra møtene i temagruppene på PURAs hjemmeside.</p> <p><u>Temagruppe Landbruk</u> AIS Ivar redegjorde.</p> <p>Siste møte: 05.12.2024. Neste møte: Mars 2025, før våronna.</p> <p>På møtet 05.12. ble "Handlingsplan landbruk i PURA 2024-2025" gjennomgått. Sentrale aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kurs/grupperåd om jordhelse: Arrangeres for bønder i Follo i 2025. Samarbeid med Morsa. Kurs holdes av Norsk Landbruksrådgiving. - Nitrogenkvelder med bønder vinteren 2025: Arrangementer i samarbeid med PURA, Morsa med nabo-vannområder og landbrukskontorene. Tema: Nitrogenavrenning fra jordbruket. NIBIO lager et pedagogisk dokument i serien NIBIO-POP og skal i tillegg foredra på arrangementene. Norsk Landbruksrådgiving deltar også med innlegg. 13 kvelder totalt. Follo landbrukskontor og PURA har ansvar for to av dem: På Bøndernes Hus i Ski 29.01.2025 og i Vestby 12.02.2025. Lokale bondelag involveres og "foregangs bønder" skal foredra. - AGRITIL-N-modellen: Tilbud mottatt fra NIBIO og akseptert. I første omgang kjøres modellen for 2023 med frist for leveranse 15.03.2025. Deretter avgjør vi om den også skal kjøres for 2018-2022 og eventuelt hvert år fremover. Viktig med tidsserier for denne type modellkjøring. Spørsmål om modellen ble besvart. - Workshop med NMBU 14.02.2025: Arrangeres som et samarbeid mellom Follo landbrukskontor og NMBU. Formålet er å identifisere og drøfte områder og tiltak for et styrket samarbeid mellom fagmiljøene, næringsaktørene og Follo-kommunene knyttet til effektiv matproduksjon og god vannforvaltning. <p><i>Tas til orientering.</i></p> <p><u>Temagruppe Biologi/limnologi</u> AB redegjorde for Knut Bjørnskau.</p> <p>Siste møte: 10.12.2024 Neste møte: Avtales senere</p> <p>Temaer på siste møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behov for fiskeforbud i Østensjøvann: Egen sak på dagens møte – sak 7. - Workshop om Østensjøvann: Egen sak på dagens møte – sak 7. 	<p>AIS</p> <p style="text-align: right;">Knut Bjørnskau</p> <p>AB</p>

		<p>- Status vedr. regulerings sak massedeponi Østensjøveien: AB har hatt møte med arealplanleggere fra Ås kommune og kommunen erkjenner at de burde ha involvert PURA, Nordre Follo kommune og andre tidligere i prosessen. PURA har via Ås kommune fått tilsendt noen av høringsuttalelsene. Flere av tilbakemeldingene er negative og omhandler bekymringer knyttet til trafikk, vannkvalitet, støy og forurensning.</p> <p>- ECOSAFE-workshop i Ski 07.11.2024: Deltakelse ved Knut Bjørnskau, AIS og AB. AB orienterte kort for arrangementet. Tema: Miljømål, modellering (hovedfokus nitrogen og landbruk) og bruk av sensorer i vannkvalitetsovervåkingen.</p> <p>- Tiltaksanalyse for PURA 2025: Egen sak på dagens møte – sak 4.</p> <p>- Storgrava – status for erosjonssikring Egen sak på dagens møte – sak 7.</p> <p>- Rapport fra Havforskningsinstituttet: "Marin typologi – utredning av marine vanntyper i vannforskriftssammenheng": Miljødirektoratet ønsker en helhetlig revisjon av vanntyper i kystvann. Kan få betydning for referanseverdier for biologiske kvalitetselementer i Oslofjorden og miljømål der. Saken tas videre i utvalg for miljøovervåking i Fagrådet.</p> <p>- COWI/DHIs modellkjøring for Oslofjorden: Det vurderes å ta kontakt med DHI (Dansk Hydraulisk Institut) for status for modellen og ev. bruk av denne, i påvente av ferdigstilling av NIVAs nye modell (ref. orientering om Fagrådet).</p> <p>- Workshop om ny skjøtselsveileder for kantvegetasjon langs vassdrag 27.11.2024: Utarbeides av NVE, Miljødirektoratet, Landbruksdirektoratet, NIBIO og Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Innspillene fra workshopen tas inn i utkast til veileder og denne ferdigstilles på nyåret.</p> <p>- Fagrådet for Indre Oslofjord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • status for prosjekt ny modell for Oslofjorden – samarbeid med Miljødirektoratet og Fylkeskommunen: Feil og mangler i modelleringen og ønske om å innlemme flere parametere medfører en sterk forsinkelse av rapporten. Endelig rapport har nå fått frist 31.08.2025. • status for prosjekt "Felles grunnlag for nye utslippstillatelser som medlemskommunene kan bruke som en del i sine søknader til Statsforvalteren": De fleste deloppgavene er gjennomført. ROS-analysen kan bli av interesse for PURA ved utarbeidelsen av vår nye tiltaksanalyse. • status for prosjekt om vannforsyning og reservevann: TK orienterte om bakgrunnen for prosjektet. Hensikten er å få på plass tiltak som skal sikre trygt drikkevann i regionen innen 2030. Krav fra Mattilsynet er en viktig foranledning til og pådriver i arbeidet. <p><i>Tas til orientering</i></p>	
--	--	--	--

		<p><u>Temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse (KOS):</u> LLB redegjorde.</p> <p>Siste møte: 15.10.2024 Neste møte: 21.01.2025</p> <p>Ingen møter i temagruppen etter siste møte i prosjektgruppen 24.10.2024, derfor ikke noe nytt å melde. På møtet 21. januar vil rapportering for 2024 bli en viktig sak.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	LLB
6	Nytt fra vannregion-myndigheten	<p>OF rapporterte:</p> <p>- I disse dager fattes det politiske vedtak i fylkeskommunene om at planprogram for vannregionen og hovedutfordringer for vannregionen og vannområdene skal legges ut på høring neste år. Høringsperiode: 01.01. – 30.06.2025.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	OF
7	Status for prosjekter i temagruppene	<p>• <u>Reguleringsfiske Østensjøvann:</u> - forslag om helårs forbud mot fiske fra NMBU, grunneier og PURA: Skilt om forbud mot fiske er utarbeidet av Statsforvalteren og plassert på strategiske steder rundt vannet. Skiltet ble vist. For et varig fiskeforbud sjekker Akershus fylkeskommune sitt handlingsrom med Klima- og miljødepartementet. En mulighet er å ta et forbud inn i Innlandsfiskeforskriften for Akershus som uansett bør revideres. Tidkrevende prosess, med blant annet politisk behandling i fylkestinget. OF følger opp. <i>Tas til orientering</i></p> <p>- <i>workshop 18.11.2024: "Innsjørestaurerende tiltak i Østensjøvann 2021-2024 – hvilke erfaringer gjorde vi?":</i> 35 deltagere fra ulike miljøer: Kommuner, NMBU, vannområdeledere, konsulenter, grunneiere, Statsforvalter, fylkeskommuner, miljøorganisasjoner, grunneiere rundt Østensjøvann, ordfører fra Nordre Follo kommune. Se presentasjoner og oppsummering fra gruppearbeidet her. En samlerapport for reguleringsfisket 2021-2024 utarbeides av NMBU primo 2025.</p> <p>• <u>Storgrava: Erosjonssikring. Status:</u> Siden siste møte i prosjektgruppen har det vært møte med landbruksentreprenør Wetlesen Anlegg som skal gjennomføre erosjonssikringen. De er nå i gang med å forberede arbeidet. Planen er gjennomføring primo 2025. Det er satt strenge vilkår fra Statsforvalteren til trefelling. Landbrukskontoret er delaktig i oppfølgingen av prosjektet. <i>Tas til orientering</i></p>	<p>AB OF</p> <p>AB</p> <p>AB AIS</p>

8	Møte i styringsgruppen 28.11.2024	AB orienterte fra møtet. Referatet vil bli publisert på PURAs hjemmeside etter godkjenning. <i>Tas til orientering</i>	AB
9	Runde rundt bordet – evaluering av møtet	Mye nyttig informasjon, god møteplan som gir et forutsigbart møte. God styring.	alle
10	Neste møte	Torsdag 20. mars kl. 09.00 – ca. kl. 12.30 i møterom Store salong, Ås kulturhus.	alle